

LA CAMPANA DE GRACIA

El part de les muntanyes. — Ja veieu al que queden reduïdes les obstruccions.

20 cts.

F. C. Metropolità de Barcelona, S. A.

(TRANSVERSAL)

JA ESTA INAUGURADA L'ESTACIÓ DE MARINA

Escala mecànica.

De PLAÇA ESPANYA a la MONUMENTAL, 20 cèntims
De BORDETA (Hospitalet) a MARINA (Sant Marti) quinze minuts

RAPIDESA :- COMODITAT :- ECONOMIA :- **METRO TRANSVERSAL**

LA CAMPANA DE GRACIA

SETMANARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Redacció i Administració: Ronda Universitat, 25, entl. Telèfon 22122

Any LXIV - Batallada 3534 Preu: 20 cèntims BARCELONA, 17 juny 1933

EDITORIAL

La crisi passada ha tingut múltiples eficàcies, que cal comentar degudament.

Amb molíu d'aquesta passada crisi havien avençat a primer terme tots els que no han servit fins ara més que d'entrebanc a la República: els alarmistes, que arribaven a assegurar—Santa Llúcia els conservi la vista... política—que a causa de la laboriositat de la crisi el nou règim estava en perill; els obstruccionistes com Lerroux i com Maura que ara creien que, assolint el poder—també els encomanem a Santa Llúcia—, podrien deixar estar la vesànica obstrucció, «tan republicana», d'aquests dies passats; les figures borroses, els cadàvers vivents de Melquíades Alvarez, Santiago Alba i Amadeu Hurtado.

La crisi ha estat seguida amb interès i amb apassionament pel poble. Tothom feia càbales i suposicions de tota mena. I aquest interès, aquest apassionament, totes aquestes càbales i suposicions palesaven a bastament la vitalitat del poble republicà.

Hi havia en el poble un desig, un

anhel fervorós: que el nou Govern no tingués una tendència dretista. I és que el poble està massa dolorosament escarmentat de les dretes i no en vol ni sentir parlar. Quan les dretes s'han tacat les mans de sang i de fang, no cal esperar-ne res de bo. Es per això que al poble la dreta republicana li fa l'efecte d'una monstruositat, d'una burla cruel: dreta republicana. I tradueix així: republicà de dretes: traïdor a la República. Cal contestar que els fets van donant-li la raó.

La República ha de tenir un únic camí: el de l'esquerra. I en aquest nou ministeri, aquest camí s'ha accentuat.

El dijous de la setmana passada a la plaça de Sarrià, a les sis de la tarda, hom veié el provincial dels jesuïtes a Barcelona. L'amic que ens comunica aquesta nova tan desagradable ens diu també que el jesuïta anava disfressat de persona.

Com quedem? ¿No els havien foragitat? Caldrà que sigui el poble el que agafi l'escombra?

De mal en pitjor

El doctor:—Vós o bé us opereu radicalment o teniu la mort segura.

El pacient. Radicalment? Esperaré la mort.

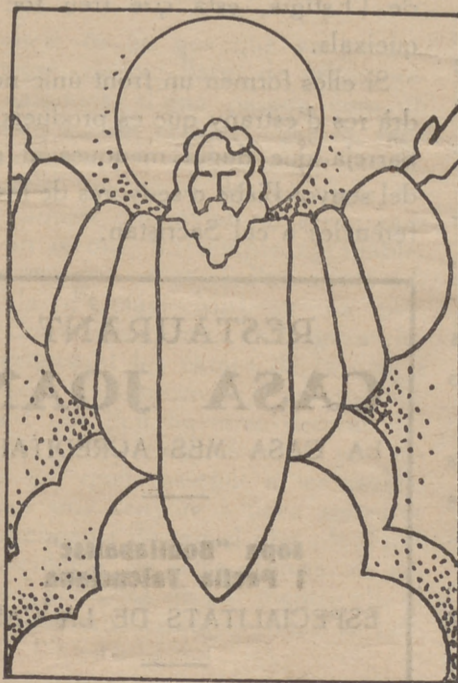
L'AJUNTAMENT I EL TELEFON

L'haver resolt la crisi municipal amb un cartipaç automàtic origina entre la gent indocta pintoresques confusions.

La més desguittarrada de totes és la que exposava, a mig de la Rambla, un ciutadà que, a cop de vista, semblava tenir cara i ulls:

—Mireu: és molt senzill. Es com el telèfon. Necessiteu una cosa? Fiquem el dit en un forat, una, dues, tres, quatre, cinc vegades i obteniu allò que voleu...

Això no és això, desconegut comentarista. Si teniu aquesta noció de les coses, tan primitiva, i tan simplista, us pot molt ben passar que quan tracteu de posar-la en pràctica, us troben que en lloc de ficar els dits, fiquem els peus.

—Reinaré

—Governaré

—Reinareu i governareu, però al Cel, que el que és aquí a la Terra, no.

Sempre hi han excuses

- Tinc gana, senyor, i no tinc res per a menjar.
 —Com us envejo! Jo tinc per a menjar tot el que vull, i en canvi, he perdut la gana.

Un dilluns com n'hi ha pocs

Tots els dilluns, per regla general, acostumen a lliscar quiets i mandrosos. El dilluns, dia 12, però, no va ésser d'aquests. Al matí hi hagueren clatellades, morts i ferits. A la tarda un xàfec de gran espectacle que tenia tot l'aspecte del Diluvi Universal.

Tot, però, va ésser curt. Ni els aldarulls varen interrompre la vida ciutadana ni la pluja no va negar-nos a tots, com els nostres pecats, en opinió d'algú, mereixen.

Sembla que el motiu de les turbulències del carrer o de l'atmosfera, dintre aquest dilluns singular, va ésser la novena que realitzaven certs elements per tal que fos Lerroux i no Azaña, ni Prieto, qui formés gabinet. Els tractes amb Javeh, Déu dels Exercits, eren de que bon punt es confirmés una rehabilitació impio-maçònica s'acabés, instantàniament, el món. Així la revolta, la destrucció de cafès i botigues, la pluja i els llamps tot havia d'entrar, alhora, en escena.

Però els cronòmetres celestials no

degueren funcionar a l'hora. I es produí, com a Waterloo, un desconcert que va tornar inoperants els elements posats en joc.

Han estat cursats, via constel·lació d'Hèrcules, enèrgics telegrams de protesta.

Conseqüències d'un film moralitzador

Un teatre d'aquesta ciutat, s'ha pedit de la seva persistent acció pecaminosa i en pla de contricció—que diria l'amic Vilalta—ha exhibit un film terrorífic que posa al descobert les terribles barbes que s'oculten sota la fina epidermis de Venus.

Era tant l'horror i el fàstic que s'apoderava dels espectadors, que molts d'aquests el primer que feien, en sortir, era extirpar-se allò mateix que Drígenes s'amputà voluntàriament i el tutor d'Hel·loïsa escapçà per força a Abelard, l'enamoradíssim teòleg.

Com sigui que molts d'aquests eren casats, no cal que fem esment del desconsol en què queden llurs honestes mullers, reduïdes a la condició novíssima de vídues, tot tenint marit. Com per altre banda, els solters no mutilats semblen haver fet vot de castedat i les cases d'esbargiment fàcil romanen més solitàries que una biblioteca, el sexe femení, de l'una banda i l'altra de l'Estígia, està que treu foc pels queixals.

Si elles formen un front únic no tindrà res d'estrany que es produeixi una barreja que dugui meuques al palau del senyor Bisbe o senyores de les conferències a cal Sacristan.

RESTAURANT
CASA JOAN
 LA CASA MES ACREDITADA

Sopa "Bouillabaisse"
 i Paella Valenciana
 ESPECIALITATS DE LA CASA

Rbla. Sta. Mònica, 21 i 23
 Telèfons 11692 i 15759

INTENCIONS

El crim de la covardia i la estupidesa

Un gos és mantes vegades més intel·ligent que un home. i més noble, més bó. Molts literats, molts actors —és a dir: molts dels que diuen viure de la seva intel·ligència—no són tan intel·ligents com els gossos, ni tenen la noblesa i la generositat dels gossos. Jo no canviaria el meu gos per cap redactor del «D. I. C.» o de «El Be Negre».

Temps enrera vaig saber d'un home que havia posat nom de persona als seus gossos. Es tractava d'un sometenista, d'un indesitjable, d'un cretí de la Unió Patriòtica. Tenia les casetes dels gossos al jardí i en cada caseta escrit el nom que havia posat als gossos, que era el d'homes dignes i honorabilíssims com ell no ha estat mai. Ho havia fet empès per l'odi i en un sentit d'escarni, de burla salvatge. A mi, però—i a molts altres—em feia l'efecte que les úniques persones que hi havia en la casa del monàrquic aquest eren els gossos. I l'única bèstia, ell.

Cal tenir un gest d'amor i de protecció envers les bèsties. Sobretot envers els gossos, que valen més que molts homes. I en aquestes paraules no hi ha gens d'exageració. Molts de vosaltres, els qui em llegiu, us estimaríeu més tenir un gos a casa que tenir-hi el senyor La Cierva o el senyor Cambó. I això que tots dos han estat ministres. Però un gos es sempre menys perillós que un ex-ministre.

Aquests dies he llegit una nota a la premsa—tal vegada també l'hauréu llegit vosaltres—i la vull comentar.

Aquest és un gos que va perdut. És negre, de pel llarg, de grans orelles caigudes, d'una rissada com un plomall. És un «carlín», gos de raça aristocràtica per essència i potència, estimada un temps de les cases reials: aquest que aviat no seran més que un record, no sempre agradable.

Aquest gos—com el d'un conte admirable d'Octavi Mirbeau—va perdut. Corre pels carrers de la gran ciutat, esquivant les cames de la gent i les rodes dels tramvies i automòbils. Aquest gos deu haver-se deturat davant les portes d'un restaurant en l'interior del qual, assegut a les taules, hi han uns senyors i unes senyores que mengen i deixen el plat ple d'ossetes suculentos, de salsa olorosa, de saborosos rosegons de pa, mentre ell, el pobre gos aristòcrata, té fam i va perdut.

Es detura tal vegada davant d'una església, davant d'un teatre. I la porta de l'església i la del teatre li semblen la mateixa. Tal vegada es detura en una cantonada qualsevol, can-

sat. La gent, però, passa de pressa i l'empeny. I el gos, cansat, surt al suburbi, surt al camp.

M'oblidava d'un detall: la pobre bèstia no hi veu bé, té una gran taca blanca — d'un blanc estriat de blau—en un ull. I porta un collar del qual penja un distintiu. La pobre bèstia no sap que aquest distintiu és una cosa terrible, no sap que aquest distintiu és de l'ex-casa reial d'Espanya. Els dies passats d'aquest gos foren dies feliços. Aquest gos pertanyia a l'ex-reina Victòria de Batièrberg i era el seu predilecte. Però, si l'últim Borbó fugí boig de por, abandonant dona i fills, ¿què té d'estrany que l'ex-reina abandonés el seu gos predilecte?

Uns xicots, uns homes, han vist el gos. L'agafen, hi juguen, se'l passen de mà en mà. El gos oblida que va perdut, oblida que té fam, i accepta i correspon a les festes. De sobte un dels homes descobreix el distintiu odíós. Un gos de l'ex-reina! Un record viu de la monarquia infame!

L'agafaren entre tres o quatre. I un d'ells li clavà un clau a l'ull bo mentre la pobre bèstia, sense témer res d'aquells bàrbars, d'aquells salvatges,

els llepava la mà que havia de llevar-li la vista.

Un udol llarg, esborronador, estremí l'aire de la tarda. De l'ull esbotzat rajava la sang. Els nois, els homes, reien.

Era un gos de la monarquia! Era un gos de l'ex-reina!

i agafaren la pobre bèstia i la llançaren a una bassa plena de llot perquè s'ofegues.

Una noia, una obrereta, passava i recollí el gos brut de fang i de sang.

Aquest és el fet. Un fet bàrbar, odiós, vergonyós que acusa en els seus autors una covardia innoble, una manca absoluta de pietat. A mi no m'hauria indignat tant si, a sangs calentes, haguessin mort els ex-reis d'Espanya. Però, no: els deixaren fugir, els deixaren escapar, els deixaren endur-se'n les joies, els diners, tot el que volgueren. No els mataren com els francesos mataren a Lluís XVI i els russos a Nicolau II.

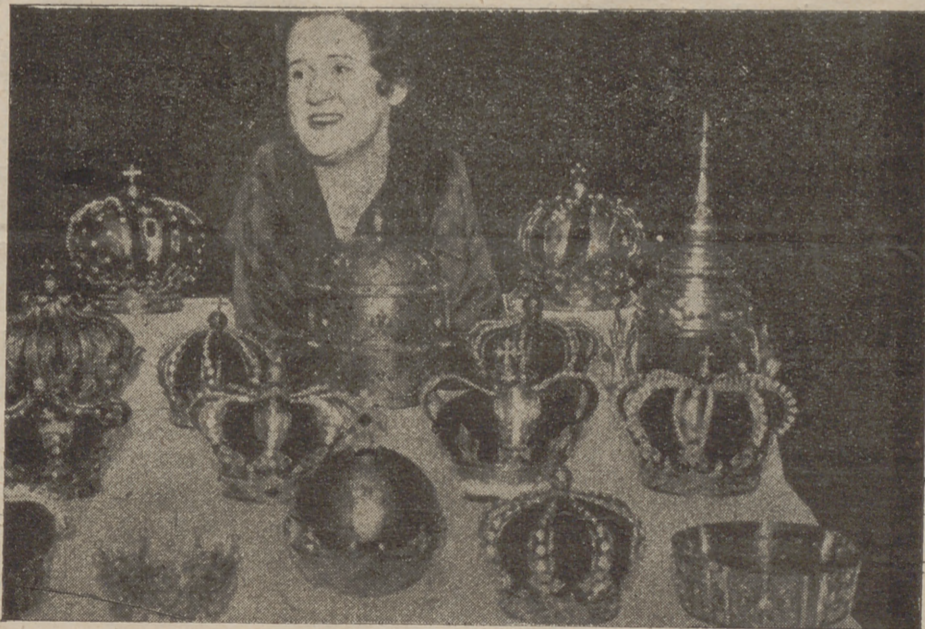
Els deixaren escapar no pas per generositat: per covardia i per estupidesa. I per covardia i per estupidesa es venjaven d'una manera vil, d'una manera odiosa en la pobre bestiola.

LLUÍS CAPDEVILA

LLEGIU CADA DIA

“La Humanitat”

LA DECADENCIA DE LES CORONES

Una, dues, tres, sis, nou, dotze, setze corones. Exposades totes damunt les blanques tovalleres d'aquesta taula. Talment com uns encants.

I una noia que riu. Una noia que sembla la venedora de les corones. Una noia que es riu, sens dubte de les corones.

Quina poca gràcia farà als monàrquics aquesta noia.

Però, vulguin no vulguin els monàrquics, les corones avui han esdevingut una cosa còmica i passada de moda. Aviat no seran més que objectes de museu.

Com més va, menys corones queden al món. Són les estrelles, que ens feien veure les estrelles, i ja, sortosament, se'n van a la posta.

EL PAPA-REI, PIUS XI, DECLARA LA GUERRA A ESPANYA

Aquests darrers dies, «El Debate», de Madrid, coincidint amb tota l'altra premsa monàrquica i catòlica amb els seus atacs a la República Espanyola, ha publicat una plana a grans titulars celebrant el XIXe centenari de la fundació de l'Església catòlica, parlant-nos del miracle de Pentecostès i de la poderosa acció transformadora de l'Esperit Sant, ensens que de la negació que Pere féu del Mestre, jurant tres vegades seguides, que no coneixia a Crist.

Dinou segles de dominació de l'Església catòlica damunt del món!

La Història sagrada està plena dels miracles que els apòstols del cristianisme, realitzaren gairebé cada dia per terres d'Israel, en els inicis del catolicisme. Només en els seus inicis, car després, a mesura que l'Església catòlica anava creixent, estenen la seva força a través de tot el món, els miracles es produïen més de temps en temps, fins acabar-se totalment, en arribar als nostres dies. Ja és ben estrany tot això dels miracles! Quan els apòstols eren pobres, i morts de gana recorrien les terres de Judea, com uns il·luminats, predicant la bonaventura, anunciant el regne de la pau, els miracles eren quotidians. Un dia guarien un leprós en un instant, fent un simple senyal de la creu; l'altre dia feien tornar ric un mort de fam sense llar, vestint-lo amb robes de porpra amb penjamants d'or i argent. Quan volien feien secar la mar, o, a corre-cuita, el patriarca Noè, arplegant tots els animallets que podia, s'abrigava en una arca, car el món, per un miracle de Déu, es convertia en un immens i profund mar, on s'ofegaren tots els qui no tingueren la sort de enquistar-se dins l'arca del vell Noè.

A la Bíblia i a la Història sagrada, n'hi ha un bé de Déu de miracles, fets per aquells pobres apòstols que no tenien on dormir ni podien menjar sempre que tenien gana!

I ara, aquesta majestat terrestre i divina, aquest rei poderós, que ell tot sol representa tot el catolicisme d'aquest món de misèries, i la força del Déu del cel, força i sabiduria delegades, no pot fer ni el més insignificant miracle.

No pot evitar la caiguda de les monarquies, les seves fidels aliades.

No pot evitar que els revolucionaris espanyols treguin els jesuïtes i es disposin a aplicar una llei de Congregacions que no plau ni a Déu ni als catòlics.

No poden evitar que el cardenal Pere Segura, home d'acció, conspirador, lacai d'Alfons XIII, sigui expulsat d'Espanya per contrabandista d'armes.

No ha pogut dominar els republicans mexicans en la seva lluita en contra del poder de l'Església. Si bé feren assassinar el general Obregon, no han pogut fer el miracle de l'assassinat de Calles ni de Vasconcelos, i a Mèxic, la lluita en contra de l'Església, ha acabat amb el triomf dels revolucionaris. L'Església en aquell país, és considerada com qualsevol altre confessió o idea o partit polític. Amb els mateixos drets i deures, la qual cosa no poden tolerar els nostres catòlics.

L'Església ha arribat a posseir una força indiscutible arreu del món i no ha pogut evitar ni la seva pròpia decadència. Això sol prova que la seva força és humana i per tant fallible. Déu abandona l'Església perquè se les entengui ella sola amb les miserables lluites dels homes. I ja que parlem de les lluites dels homes, lluites miserables i criminals, bo és recordar que el catolicisme féu la seva entrada en el món de les idees, amb un programa de redempció humana, de fraternitat entre tots els pobles de la terra, de germanor entre els homes sense distinció de races ni de colors, i que després de dinou segles no ha estat capaç d'evitar les lluites de classes, amb tot el seu seguit de crims, de persecucions, de martiris, de fam; no ha pogut fer desaparèixer totes aquestes fronteres amb els seus soldats a punt de fer la guerra d'un país en contra d'un altre, sense altra causa ni motiu que el caprici d'un rei, sempre amic de l'Església catòlica, a la qual demana consell en tots els moments de la seva vida. Ara mateix, tan que criden en favor de la seva ensenyança, veiem com en els països on més poderosa és la influència del catolicisme, més nombrosos són els analfabets: Itàlia, Portugal, Espanya, Mèxic, Rússia tsarista, etc.

I tot això després de DINOU SEGLES de dominació. Repareu que encara hi han pobres captaires a les portes de les esglésies, esgarrats pels carrers, després de DINOU SEGLES de dominació catòlica. I dones que venen el seu cos per tal de no morir de gana, prostituint l'amor, i homes que viuen del robatori perquè no han tingut escola ni llar en la seva infantesa.

En canvi, nosaltres, els revolucionaris, els iconoclastes, els irreverents, sense dominar el món des de l'oposició, empenyem la humanitat vers uns camins més nobles, més humans. Volem l'ensenyament per a tothom; hem aconseguit l'abolició de l'esclavatge i de la pena de mort; proclamem la igualtat de tots els homes i

de totes les sectes, cosa que no plau al Papa-Rei Pius XI i per tal motiu ens declara la guerra, que nosaltres hem d'acceptar amb totes les conseqüències: tan si es tracta d'una lluita platònica, en el terreny de les idees, com d'una lluita sagnant, com ho fou aquella altra guerra civil que feren el segle passat. Estem disposats a tot, senyor Pius XI. Sapiguen que encara ho farem millor, molt millor que a Mèxic.

Pius XI diu que nosaltres anem en contra de les doctrines de Crist. Es ell el que hi va, fent-se proclamar rei, sobirà d'un país que s'alia amb els Hitler, els Mussolini, els Alfons XIII. Crist predicava la pobresa i ell, Pius XI, viu en un magnífic Palau. Crist blaslava els poderosos i combatia els reis i emperadors, i ara, els principals amics i col·laboradors dels reis i emperadors són els catòlics, és l'Església catòlica.

Després, Pius XI ment cínicament quan diu que l'Església és el més fort dic per a mantenir els principis de llibertat. Que hi ha llibertat a Itàlia i a Alemanya? ¿Que protesta el Papa-Rei Pius XI de la manca de llibertat d'aquests dos països i dels crims polítics que es realitzen? Han condemnat alguna vegada els programes, els Papes de Roma? I del catòlic Horty, dictador d'Hongria, què ens diu el senyor Pius de Roma? ¿I que protestava alguna vegada, quan a Espanya el cardenal Segura i Alfons XIII ens assassinaven, utilitzant lacais com Primo de Rivera i Martínez Anido, botxins de primer ordre i catòlics ferents?

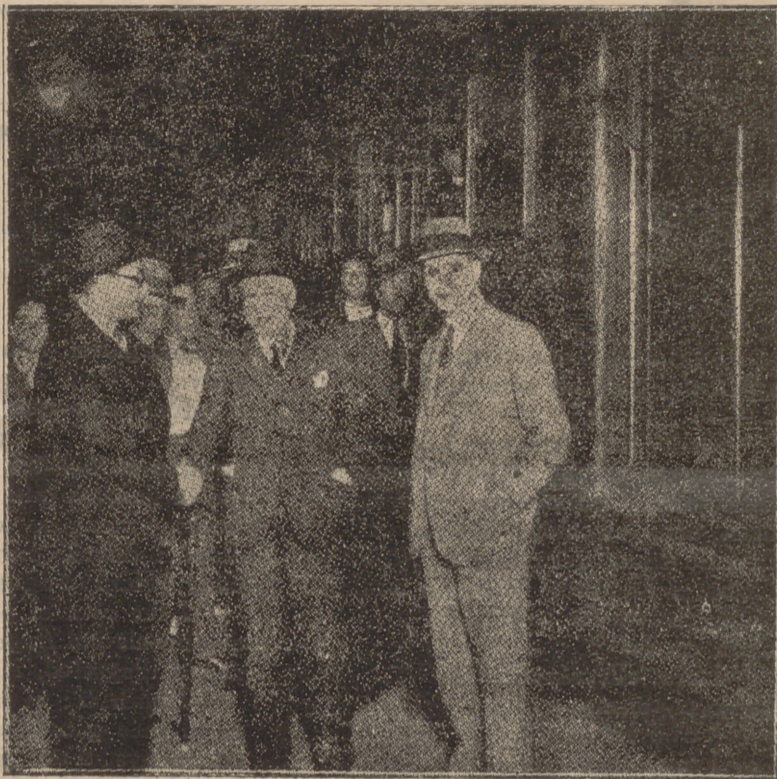
«Mentrestant, esperem que els catòlics espanyols empraran tots els mitjans per a fomentar l'ensenyament religiós i la pràctica de la vida cristiana.»

Això vol dir que Pius XI aconsella la guerra civil per a combatre les lleis laiques de la República.

Doncs hem de dir ben clar que si el Govern de la República no es defensa prou bé i manca d'energia per a respondre com cal a aquestes insolents provocacions dels catòlics, el poble imposarà la seva voluntat perquè està cansat de misèries, de crims, de mentides. Si el Papa ordena la guerra als seus fidels i aquests tenen la valentia de provocar-la, sapiguen que ens plaurà molt, perquè llavors serà arribada l'hora d'acabar amb tants miraments com té l'actual República envers una gent que han estat sempre la més gran tragèdia del nostre país. I serà, amb la Revolució, l'hora de les grans realitzacions socials.

PERE FOIX

Don "Amadeo" va a Madrid **DOLOR! DOLOR!** a fer el personatge

Don Amadeu és l'Hurtado, aquest pobre senyor d'Acció Catalana que juga a maquiavelismes i es fa dir el «Papa Gris»; aquell pobre senyor tan còndid, tan innocent, que sempre diu que «ell és de la vella guàrdia», d'aquesta guàrdia que de tan vella ha esdevingut rànica i cal arreconar al recanvi dels mals endreços; aquest advocat que, quan Barcelona estava en mans dels Martínez Anido, dels Arlegui, dels Barrera, dels Fernández Valdés, es dedicava tranquilament als negocis del seu bufet; aquell republicà que cantava les excel·lències de la monarquia a Ortega Gasset... quan la monarquia, de tan corvada, estava a punt de caure, ço que ens prova, una vegada més, la gran vista política de don Amadeo.

Don Amadeo, que en temps de la monarquia vivia d'una manera obscura fent negocis en el seu bufet d'advocat—mentre els altres conspiraven i anaven a la presó i a l'exili—ha aprofitat la crisi per anar a Madrid. La qüestió és aprofitar-ho tot.

Al viatge de don Amadeo, Acció Catalana és molt possible que hi doni proporcions d'epopeia. I és possible que fins i tot es parli de sacrificis puix don Amadeo ja és vellet—la vella guàrdia, amics—i als seus anys un viatge a Madrid és un sacrifici.

Com que a don Amadeo li agrada presumir—coses de vell—i les ocasions de presumir no es presenten gaire sovint—, s'ha fet retratar a l'andana de l'estació. No pot dir-se que hagués anat molta gent a acomiadar-lo; no pot dir-se que es tracti d'una

marxa apoteòsica, com ell hauria volgut. Al poble li és indiferent que don Amadeo marxi o es quedi. Pobre don Amadeo!

Potser trobareu que el gravat és un xic brut. Perdoneu-nos-ho: ve de «La Publicitat».

Zoologia

Janus tenia dues cares, però aquest pollastre en té tres. I no sabem quina de les tres es pttjor.

Un bell matí—molt de matí—
l'amor anava de camí.
Feia un airet suau i dolç
com si al matí li tremolés el pols.

L'amor, somrient, mirà les coses
i, arreu, arreu, florien roses
com ulls de sol meravellats,
car l'amor mira a tots costats.

Trobà el Dolor que feia via
i amor digué al Dolor: «Bon dia!»
Però el Dolor, sempre sorrut,
sols se'l mirà amb l'esguard eixut
i no volgué pas dir cap cosa.

Espai amunt xisclà una alosa
com si dringués un raig de sol.
L'amor volia anar tot sol,
però el Dolor allargà la passa
i deia diu: «No avancis massa
car, llarg o curt, tot el camí
l'hauràs de fer juntat a mi.»

Feia un revolt la carretera;
l'amor tirà per la drecera
i s'enfilà, cantant, tot sol.
Però, en tombà el primer volt,
Però, en tombà el primer revolt,
trobà el Dolor altra vegada.

L'amor prou té la passa alada
i va de pressa pels camins,
Però el Dolor, fins els confins
de l'horitzó blau i llunyà
en un moment sap traspasà
i no el detura pas cap cosa;
s'emporta el fruit, marceix la rosa,
crema els clavells i els gesamins
i fa i desfà tots els camins.

Però, avui, ves qui ho diria?
Fa un matí d'or. L'aire esbandia
dos núvols clars per l'horitzó
i tot té un aire de claró
com si tragués el cor enfora.
Una font canta. Canta o plora?...

Dolor! Dolor! Dolor sorrut!
Matí blau, cel de joventut,
llavi i clavell, verí i espina,
rosa de foc que el brot inclina
perquè hi arribi bé la mà
que sobre un pit la posarà.
Copa de sol i de verí,
plou i fa sol d'un bell matí
que la nostra ànima ha estremida;
té els set colors d'aquesta vida,
una rialla de bressol
i un plor molt dolç: Plou i fa sol.

L'amor a cada pas arriba.
Li sagna encara la geniva
de l'últim bes fortiu
i porta als llavis el caliu
de les besades que prepara.

«Dolor! Dolor! No vinguis ara;
espera un poc; sols un moment...»
El Dolor és sord i res no sent
i treu el rostre desseguida.

Dolor i amor! Tota la vida
anireu junts, fent i desfent;
llàgrima i bes, eternament,
rialla i plor, sol i rosada.
Deu-nos, però, bona arribada
i un aire fi, suau i dolç
com si al matí li tremolés el pols.

SALVADOR PERARNAU

—Ja ens tornen a venir, senyora Tuies!

—No me'n parli, senyora Carme, no me'n parli. Ahir, a la plaça de la Bonanova vaig veure al «padre» Gatuelles, que anava de paisà. Miri: vostè no ho creurà, però estava d'allò més guapo!

—Si ja ho deia una servidora que tindrien que tornar a la força... Ai, senyor! L'altre dia, vaig passar pel Col·legi de Sarrià. Quina desgràcia, senyora Tuies! Cregui'm que feia pena de debò!

—I això? Què hi va veure?

—Afiguri's que tot aquell col·legi, tan gran, tan senyor, amb aquell luxe, ara, els condemnats de l'Ajuntament, l'han destinat als nois pobres.

—Quin horror!

—Ja pot ben bé tornar-ho a dir... Els nens del «pueblo», com diu el porter de casa, que fóra un bon home si no fos de la flamarada, ocupen les aules on seien abans els fills de casa bona. Es cosa que indigna... No està amb mi, senyora Tuies?

—Ja ho crec, santa cristiana. Ves que n'han de fer els pobres d'aquelles aules, i aquells laboratoris i aquells jardins. Doneu-los feina i gràcies. No sé pas on anirem a parar, senyora Carme.

—Però miri: els «padres», d'amagat, això sí, però l'un darrera l'altre, van tornant. I quan ho fan, per alguna cosa ho faran...

—Són molt savis... Una servidora confia de poder enviar-los el nen novament, d'aquí poc temps.

—I això?

—Veurà. No ho faci córrer. Però ara, sap? el faig anar al col·legi de

JA ENS TORNEM

Uns quants d'ale perill que la Reúb

la Rambla de Catalunya, que és dels «padres», però de sota mà, sap?

—Sí.

—Doncs bé. Ara ens han dit que el curs que ve ja podran ensenyar a casa seva. Que confien en que vindran unes eleccions on els enemics de Déu seran derrotats, i pujaran les dretes, i aquestes lleis endimoniades de la gentota de la República se n'aniran en orris.

—I ara, ells vénen, d'aconit, a preparar el terreny...

—Vostè ho ha dit...

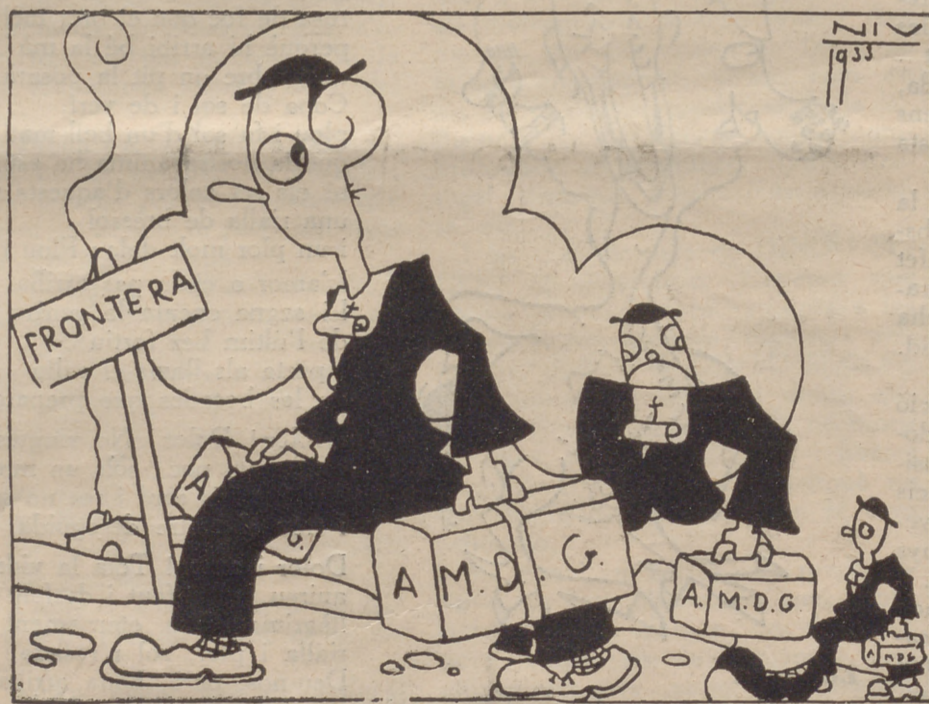
—I així digui que potser fins tornaran a posar el rei...

—I que me n'alegraria força. Es tan simpàtic!

Etc. Etc. Etc.

—Que me'n diu, mossèn Roc, d'això que porten els diaris de que els jesuïtes tornen a fer cap a Espanya?

—No me'n parli, mossèn Blai, no me'n parli. Dit siga entre nosaltres, la República hauria de vigilar més.

Li amargaran l'ou els de la Compañia... Vaja uns «usanus»...

—Està clar que nosaltres, els capellans, públicament, no podem dir-ho això de què les Congregacions fan la guitza i que voldríem veure els frares, monges, «hermanos», «padres» i demés púrria a cent llegües lluny. Hem d'aguantar les formes.

—I fer com el pobre senyor bisbe que no els pot tragar perquè el freixen a disgustos, i fa el paperot...

—Doncs sí: si la República no gasta més gènit, se la rifaran. Miri en menys d'un mes, han tornat a Barcelona, d'amagatotis, vestits de paisà, més de 60 jesuïtes, gairebé tots peixos grossos. A la torreta de Sarrià n'hi viuen set o vuit. A les monges del convent de la Punxa, n'han uns quants. I estan escampats per Barcelona...

—I què vénen a fer?

—Ai, senyor Déu meu! Però vostès pensen que ningú sap el que es poten al magí els de la Companyia? Obeeixen a un plan i no en treuen res...

—El certus és que, si la República es deixa amagar l'ou, aviat tornaran a veure l'església del carrer de Caplana plena de gom a gom...

—La saben molt llarga, ja li direu...

—Com está la teva mamà, Arto? rito?

—Molt bé. I els teus papàs, Luisito? rito?

—Van fent. Per ara es defensen.

—I que no et cases encara, Luisito?

—No, noi. No trobo res. I creuen que em fa força falta. Si no trobo un bon partit estic a la sopa. Si estic veient...

A Madrid una mare ha assassinat la seva filla perquè s'havia enamorat d'un polític català. Hi ha qui diu que el polític català causant innocent de la tragèdia, és el senyor Amadeu Hurtado. Nosaltres ens resistim a creure-ho, la veritat. Però, vaja...

ELS JESUITES!

Diàlegs sobre un República no veu...

que fins m'hauré de posar a treballar.

—Home, no siguis pessimista. Ets jove, bon tipo, vesteixes bé...

—El pobre sastre te'n podria dir alguna cosa...

—...ets bon creient, confesses i combregues...

—Ai, amic meu! Quina falta ens fan els «padres»!

—No me'n parlis. Si estic més de pega! Tot justament els varen treure quan el «padre» Salisacs, que m'havia agafat cert carinyo, em feia de bon amic amb la noia Cuscunilles, la filla del fabricant...

—Aquella que sempre sembla que té una atmetlla d'Arenys a la boca i que té «andares» de carrabiner?

—Just. Però és filla única i el seu pare és un ricatxo. Doncs quan estava ja fixat el dia per a la presentació... ve allò, i me'ls fumen fora.

—Ja és pega, ja.

—No diguis, que a nosaltres, els nois «bien» sense quartos, els «padres» ens feien molt servei. Quants casaments aventajosos han deixat de fer-se des que són fora!

—Bé, sí, però entre nosaltres ja ho podem dir... Després estaves obligat a una bona «limosna»...

—Això rai, que sortia del dot! Diuen que ara tornen a venir d'amagat...

—Doncs serà qüestió d'estar al lloc, doncs la *mamà* no em calla. Si no trobo aviat una pubilla som al pot... Ens fan molta falta, però molta!

* * *

—Sembla que al pis dels jesuïtes hi veu, aquest dia, molt moviment?

—No me'n parli. Qualsevol diria

que ja els deixen tornar a venir. Està clar que una, que no és més que una trista portera, no sap el fons de les coses, però cada dia, des de la meua barraqueta, veig entrar i sortir cares noves, que no hi ha pas dubte: són jesuïtes...

—Però també és un acudit que tinguin aquest pis a un carrer tan cèntric com és el de Consell de Cent, tocant al Passeig de Gràcia!

—I quin pis! El meu marit, que hi va anar a arreglar-los els timbres, diu que el tenen posat amb un luxe, com si fos una d'allò que en diu «una garçonera».

—No sé el que vol dir, però m'ho figuro.

—Fins ara, a aquest pis, hi concorrien els «padres» que es quedaren a Barcelona...

—Els que ensenyen a la Rambla de Catalunya?

—Aquests i uns quants altres, i els dies de festa hi venien joves i tot sovint hi havia juntes, i fins hi anaven senyoreses... Des d'ara fa poc, és un seguit d'arribar gent amb maletes...

—Potser sí que tornaran a revifar-se!

—Sí, miri. De més verdes se'n maduren!

* * *

—Estic molt contenta, donya Consuelo.

—I això, donya Paula?

—Ahir, a la reunió de les Conferències, el «padre» Sanahuja ens va anunciar que els jesuïtes tornaran aviat, i que això d'aquesta maleïda llei de les Congregacions se n'anirà en orris i que l'Església posarà el peu al coll a la púrria republicana...

—Psh! Se'ns ha dit tantes vegades! i ja ho veu. L'Azaña torna a tallar el bacallà.

—Diu el «padre» Sanahuja que ja se l'hi acaba.

—Els jesuïtes, quan ens parlen a les senyores, sempre ho fan així. Però jo veig que el dimoni fa de les seves!

—Diu que depèn de nosaltres el que això canviï tot seguit. Que cal que les dones votem a les dretes i les fem votar als de casa. I diu que és tan segur que en les eleccions vinents, els republicanots quedaran desfets, i les coses canviaran de dalt a baix, que per això ja comencen a tornar els pobres «padres» que varen ésser expulsats com a gossos...

—Doncs serà qüestió de cercar vots...

—Tot siga per Déu Nostre Senyor!

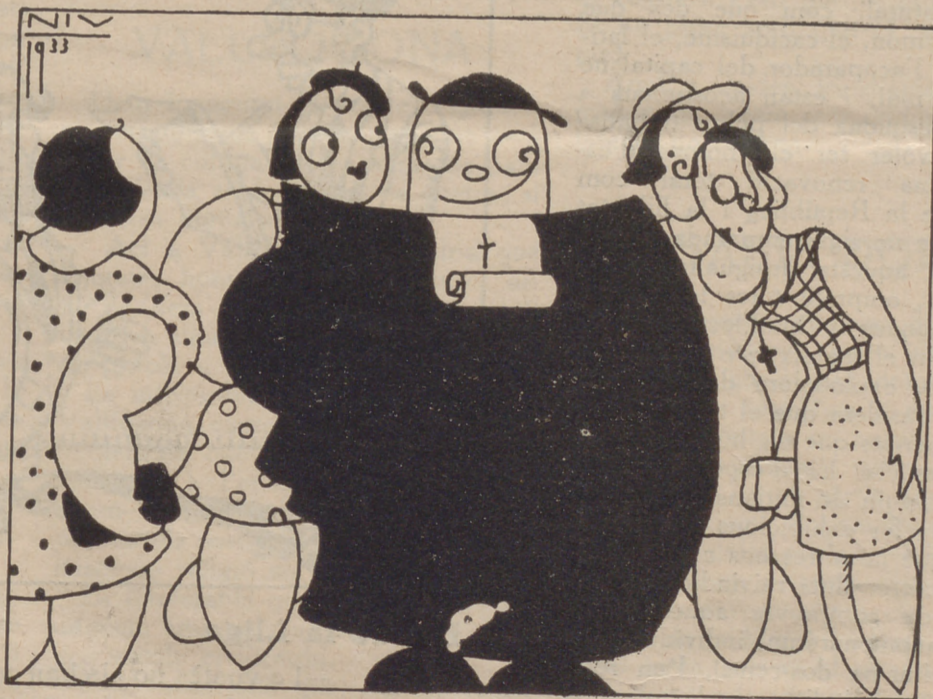
* * *

Diuen, Marçal, que tornen a veure's jesuïtes per aquí...

—Què fa la República, Manuel?

—Shi fixa, Marçal...

—Doncs serà qüestió de viure alerta!

En aquella mena de mona de Pasqua que és la font de la plaça d'Espanya, hi han uns sants, entre ells Ignasi de Loiola, que no voldriem veure-hi. Amb la font ja n'hi ha ben bé prou: ja fa prou fàstic.

CARTES DE FORA

SARREAL

Un alcalde dictador?

El dia 23 de gener prop passat varen ésser elegits per aquest poble nou individus a fi de confeccionar el Repartiment d'Utilitats de l'any en curs.

Començaren, doncs, els deguts treballs junt amb els nou individus nomenats per aquesta tasca pel nostre Ajuntament.

Com sempre s'actuà d'una manera cordial; a fi de fer una cosa justiciera tant per la part nomenada per l'Ajuntament, com l'elegida pel poble, s'arribà a deixar-ho llest, projecte al qual els divuit membres de què es compon la comissió donaren llur conformitat en tot i per tot. La prova d'aquesta unanimitat de parer dels divuit membres és que no hi ha cap acte on es pugui trobar cap mena de protesta per a cap de les tarifes aplicades.

Com és natural una vegada enllestit el presentaren a l'Ajuntament, i després d'examinat fou aprovat per unanimitat. Puix l'acta escrita diu: Acordant-se sigui exposat al públic per durant el termini reglamentari, i la notificació als veïns afectats pel mateix.

Així és, que després d'haver-la aprovat, i a la vegada acordar posar-la de manifest, pocs dies després la Comissió del Repartiment rep un ofici del senyor Alcalde rebutjant llur projecte.

¿Com un projecte aprovat pel Consell Municipal és ara rebutjat pel senyor Alcalde?

Molt natural, com que des que el món és món, el caciquisme, el latifundisme, l'acaparador del capital no ha pagat mai, i estan acostumats a viure a l'esquena del pobre treballador, en voler fer els homes d'esquerra una renovació total com amants de la República i la llibertat a fi de que no sigui emparada en una República aquesta desigualtat moral i material, emprant totes les nostres forces físiques i intel·lectuals a fi que paguin el mateix que els pobres, la reacció, explotadora de sang ciutadana, considera que el tenir les mateixes llibertats que els humils és una gran injustícia. Es d'esperar, doncs, que es valguin de mitjans repugnants com és el fer exhibicions de pistoles per tal que nosaltres ens acovardim i deixem córrer llurs reivindicacions.

A fi de comprovar aquesta desigualtat anomenaré uns individus (com podria citar-ne dos-cents), l'un regidor, gran capitalista, amb minyona de servei, autos d'esbarjo i molta propietat; pagava seixanta pessetes; i un

tal Miquel, home pelat, sense salut, que pagava igual. I un gran propietari, pel sol fet d'ésser secretari del jutge i gran servent del lliguero Talavera, pagava 22 peoletes, mentre que un tal Martí a qui la misèria el portà a un estat desesperat, car per a posar remei a la seva crítica situació econòmica acabà la seva vida lligant-se una corda al coll, pagava 33 pessetes.

Així és que pel sol fet d'haver-los posat una tarifa més crescuda, no encara el que de llei han de pagar, el senyor alcalde, junt amb el regidor esmentat, sense prendre's la molèstia de reunir altra vegada el Consell municipal, anul·laren el Repartiment d'Utilitats en el qual Repartiment els anys anteriors sols intervenia el secretari del Municipi.

Mediteu bé, senyors reaccionaris del Municipi, i veureu que vau estar elegits per passió i indocumentació ideològica. Prova d'això ho és que en tenir ara el poble sensibilitat i coneixement de les veritats de les coses, l'opinió ja no disposa la confiança en vosaltres puix que a totes

les sessions municipals acut a fer acte de presència, amb caràcter de protesta per haver rebutjat el Repartiment de l'any actual, havent les mateixes autoritats aprovat el de l'any anterior, mitjançant sols una diferència de tarifes.

Evidentment doneu a comprendre haver-lo revocat per no satisfer-se la vostra tarifa. S'acusa això: l'haver cobrat el consum en el Repartiment de l'any anterior, que va ésser confeccionat només per l'any en vigència, i que per tant la seva exacció és il·legal.

Així és que cobrar en un Repartiment fora de la llei, sols té el valor de fer-ho un dictador, i en aquest cas nosaltres som lliures de donar-hi el qualificatiu que el fet mereix.

Novament intentà el senyor alcalde rentar-nos la cara, en parlar-nos de democràcia, com la prop-passada sessió, on la multitud sortí en un estat d'indignació, a la que costà molt d'aplacar-los els ànims. Respecte això jo diré: Fem un estudi ben fonamentat sobre les lleis municipals, i veurem, car l'article 125 del «Funcionament d'Organismes Municipals» diu: «Que l'Ajuntament no pot variar el dia de la sessió», i el senyor alcalde no tan sols la varia sinó que la suspèn fins que creu convenient, oblidant-ne l'ar-

Els de la Lliga

—I a vostès no els han consultat?

—Nosaltres no és qüestió de *consultes*, perquè ja som ben morts.

icle 137 que diu: «Que quant menys l'Ajuntament té l'obligació de reunir-se una vegada cada setmana».

Es reuneix? No. ¿Es això la democràcia de què va fer esment en l'esmentada sessió, en no reunir-se fins que a ell li dongui la gana? Ací ha contestat al poble dient: Democràcia! Això és ésser un dictador de la mateixa inconsciència, com Mussolini a Itàlia i Hitler a Alemanya.

Vistos d'una manera característica els moments d'alteració en què actualment l'opinió pública viu, la comissió demanà a les autoritats reaccionàries que els fos concedit un permís per a donar una satisfacció al poble notificant-li l'obstacle que portà tants greus conflictes, puix que creuen que els és deguda ja que els varen elegir perquè confeccionessin el Repartiment d'Utilitats en justícia, i que el poble creu està així en l'esmentat projecte.

I per contestació a llur petició donen prova categòricament una vegada més de la seva traïció als seus electors denegant-los el permís; es veu que es donen compte de les falses actuacions.

Nosaltres demanem a les autoritats que rectifiquin els delictes comesos, a fi d'evitar una guerra començada ja per la mateixa reacció, començant pel senyor alcalde en fer-se acompanyar pels guàrdies jurats com si fos un gran delinqüent i acabant pel poble que demostrà la seva protesta no pagant el consum en un Repartiment il·legal com ho és el de l'any anterior, on hi ha 170 cases que no paguen res.

ANTONI MIRÓ

LA BISBAL

Dintre les normes de la societat política, Ateneu Pi i Margall d'aquesta ciutat, va constituir-se la «Joventut de l'Ateneu Pi i Margall» la missió de la qual serà divulgar l'ideari liberal d'Esquerra Republicana de Catalunya, enlairar el sentit espiritual de la joventut massa endarrerida per l'opinió de la dictadura, vetllar pel redreçament de la cultura, política, esport i tots aquells factors indispensables per pujar els humans a la categoria de digníssims i fecunds ciutadans.

Anys enrera, l'Ateneu comptava amb una organització de joventut la qual fou admirada i lloada per la seva tasca tan profitosa per les llibertats del nostre poble, però es disolgué a causa dels adversos adveniments polítics que tan aspres records ens deixaren.

La joventut que s'organitza avui, pretén seguir i ampliar la tasca de l'altra joventut, i degut al coratge i entusiasme amb què s'ha reprès és de creure que aconseguirà els seus propòsits.

Enhorabona!

—Ja veieu, Mingo; altra vegada l'Azaña. I tants diners i disgustos que ens costa combatre'l.

—Es veu que estem deixats de la mà de Déu.

MOLLERUSA

Que ens costa als d'aquest poble creure que tenim República! Ens costa tant, que gairebé no pot creure's.

I és que seguim vivint sota el jou del caciquisme més odiós. I, com abans, com en els temps vergonyosos de la monarquia, els republicans veritables som escarnits i perseguits. Manen les desferres de la Lliga, les desferres de la Unió Patriòtica. Com abans, exactament com abans.

No és tristíssim? No és vergonyós?
A. M. D.

VALLFOGONA

Hem inaugurat el centre d'Esquerra Republicana: un centre que serà fogar de cultura en les hores de pau, i barricada en les hores de guerra, si aquestes hores arriben.

Ací a Vallfogona convindria que aquestes hores arribessin: potser així podríem fer un escarment i ens veuríem lliures dels que presumeixen de pistola a tort i a dret.

Es intolerable el caciquisme que a Vallfogona exerceixen les dretes. Es intolerable que unes monges que es dediquen a l'ensenyament—o bé ho diuen—puguin injuriar amb tota impunitat els pares que es neguen a què ensenyin religió als seus fills.

Es intolerable que a Vallfogona no tinguem una escola laica, és a dir: una escola civilitzada.

I és intolerable que, per no tenir, no tinguem ni aigua, ¡un poble tan ric d'aigües com Vallfogona!

J. B.

CALDES DE MONTBUY

Hem celebrat amb èxit la fra. El nostre Ajuntament—malgrat d'alguns elements que no ens fan cap gràcia i que, en realitat, pretenen obstaculitzar l'obra de la República—fa una labor molt més civilitzadora que els Ajuntaments de la dictadura, de tan mal record.

Tal vegada algun miserable corresponsal d'aquest paperot infecte que tan sols es veu en llocs molt reservats—ens referim al «D. I. C.»—cregui el contrari. Però què hi farem, si no hi ha pitjor sord que el que no vol oir!

Aquí, a Caldes, les dretes ho tenen malament, i com més cridin més malament ho tindran.

X. D.

SANPEDOR

Essent aquesta vila una de les moltes que existeixen arreu de Catalunya en les quals, per desgràcia, als dos anys de república segueixen governant autoritats no republicanes, o sigui per autoritats governamentals que militen en el partit de la Lliga Catalana, abans Regionalista, és per el que oficialment la República no ens ha arribat, ni ens arribarà mentre segueixen governant-nos els no republicans de la Lliga. Malgrat la noble i leal tasca que en el transcurs de la seva fundació vénen desenvolupant els dirigents de la Joventut Cultural Republicana d'aquesta vila, adherida a l'Esquerra Republicana de Ca-

talunya, en bé de la República i de Catalunya.

Segueixen, doncs, els monàrquics vergonyants sota la capa de la Lliga Catalana, fent de les seves per tal de sabotejar i comprometre el règim republicà als seus autèntics representants.

En les escoles d'aquesta vila, dirigides per religiosos, s'està donant un espectacle vergonyant amb consentiment de les esmentades autoritats i en desprestigi del règim, coaccionant les consciències dels escolars amb falsos exemples, fent-los anar en hores o no de classe, arrenclerats pels carrers d'aquesta vila, acompanyats dels mateixos religiosos o religioses, a l'església per tal d'aprendre el catolicisme. No esmento alguns dels falsos exemples, un dels quals fou donat al Col·legi de les religioses, en la classe dels menors de 5 anys, el dia 17 del prop-passat mes d'abril, per no fer interminable aquesta ressenya, però si cal dir que estic disposat a provar-los sempre que persones autoritzades m'ho reclamin, pel bé de la República i de Catalunya. ¿On és doncs aquell catalanisme tan propagat en mítings i llocs públics, en tota ocasió, per aquests cacics que demostren tan gran adhesió a tot quant si-

gui maniobra contra el republicanisme y contra la nostra Catalunya republicana?

No tenen altra manera de manifestar-se que la d'ofendre els ciutadans, ja sigui des de dalt dels campanars, ja des dels confessionaris, o des de les mateixes tribunes en que parlaven els mateixos homes quant, afiliats a la difunta U. P., celebraven banquets dels «fondos» de la caixa municipal.

El que no conseguiran (malgrat el tenir avui aquí les autoritats favorables als seus desitjos) és enganyar mai en aquesta vila els vertaders republicans, perquè aquí tenim prou sabudes les seves males intencions, amagades amb falsos rumors i falses ressenyes que envien a la premsa reaccionària, de dreta, amiga dels Borbons, Anido i Cambó, i altres, protegits en aquesta vila per les nostres autoritats governamentals, les quals als dos anys d'ésser proclamada la República en la memorable jornada del 14 d'abril de 1931, no han tingut «temps» de posar en els llocs que per dret els pertany de la sala de sessió dret els pertany de la sala de sessions d'Alcalà-Zamora, President de la República, i de l'honorable President de la Generalitat de Catalunya, En Francesc Macià.

JUAN OLLER

ESTAMPES DEL VALLÉS ORIENTAL

HORES D'INQUIETUT

Fóra pueril voler ocultar l'emoció que en els medis polítics produí la crisi total del Govern de la República. Però és interessant remarcar el pintoresc aspecte que assolí de bell antuvi en la consciència flamant del dretisme ultra reaccionari.

L'esclat de joia rebassà tots els límits i es desbordà impetuós amb tot el seu esbojorament característic vers la zona de comandament on el caprici pot saturar-se adoptant formes i uniformes convinents i llampanants es diguin feixisme, hitlerianisme o albinyanisme. No podrem oblidar mai la primera fase d'aquesta darrera crisi que llança al carrer els pacífics d'abans amb actitud irada i venjativa. Nosaltres, espectadors serens i optimistes, posarem en joc l'esguard i l'audàcia, i podem dir que dijous prop-passat al vespre, ultra no afaitar-se tothom qui volgué, es desconnectaren molts serveis i s'alterà la pau a moltes llars.

Ningú no hauria pogut fer-nos sospitar que la dimissió total del Govern havia d'exhaurir la serenitat malvada i comercial dels beatífics inofensius (jesuítisme rural i mercantil) que fins a la data no havia tingut la gosadia de menysprear els clients per un acontement de més o menys transcendència política, i en canvi ens trobem ara que el sensacionalisme polític s'emporta l'usurper, com la Repú-

blica ens féu perdre l'amic, i per manca de generositat i comprensió s'ha forjat el malentés que deixà l'establiment buit i a les fosques.

Segueix molt entrada la nit: encara l'animació i discussió en tots els llocs d'afluència ciutadana. L'exaltació dels monàrquics recalitrants esvera els esquerristes mal documentats que s'atemoritzen pels auguris que fan llurs contraris a l'entorn dels possibles governants que succeeixin als dimittits.

El seu domini ressuscita. La felicitat política entona joiosa un cant de retrobament. La topada amb el liberalisme és imminent. Ens serà preguntat: ¿però és que aquestes dretes alimenten il·lusions bèliques? Podrà ésser trist, però és ben cert. ¿Què significaria doncs la decidida intervenció que han tingut en l'afer de l'Ajuntament de Sant Celoni i que han pres una part tan activa en les discussions i manifestacions que tan absurdament ha provocat a la comarca? Sens dubte obeeixen als dictats polítics que inspira la inconsciència agraïda a un inoblidable acompanyadisme, o bé el plany de contemplar l'enderrocament del sistema cobejat amb tanta extensió com intensitat, que aconseguí atrofiar el sentit polític en el malograda districte d'Arenys, traspasat amb afront i vergonya d'haver conquerit una immortalitat en l'història dels

pobles oprimits per manca d'un ideal i envilit per maniobres electorals baixes en la coacció i condemnables en la recaptació.

Es aquesta l'habilitat refinada en la perversitat que usaven i enyoren els professionals de la vella política. Podem afirmar que amb la que actualment han de moure's no hi troben la relació de continuïtat que els donaria agilitat i acció. Voldrien que tingués el mateix ritme d'abans, aquell que diverteix i no cansa, i deurà ésser contrariats per aquests motius que fa una temporada que amb els seus habituals esplais no fan altra cosa que fer-nos avorrir o indignar, en primer lloc, perquè no tenen cultura, ni ètica política, i diuen un sens fi d'incoherències, filles de temors inconfessables i d'un egoisme mesquí i barroer. En segon lloc, perquè als homes de significació liberal i esquerrana els són negades totes les virtuts, i d'això sí que el dia que decidim donar-hi una rèplica serà per acabar-ho.

Som homes d'executòria netament esquerrana que estimem la nostra terra i aquest règim que per llibèrrima voluntat es donà el poble; som per tant patriotes fervorosos amaratx de liberalisme respectuós, comprensiu i generós, i per ço sense temor a la demagògia diem que no consentim se'ns trepitgi el que nosaltres respectem, que no estem disposats a aguantar més provocacions i que abans de cedir a un impuls de crueltat cavernícola, serem nosaltres que posarem el nostre braç al servei de la foguera alliberadora que ens demana combustible tirant-hi el que constantment projecta una obra amenaçadora i persisteix també a fer-nos ingrata la vida.

Que desaparegui si cal que sigui algú, els que no tenen en la vida col·lectiva, capacitat creadora. Nosaltres volem viure per a ésser útils a la societat.

JOSEP SERRÀ

Als nostres amics forans

Us preguem que ens envieu nota de tots els atropells, de totes les injustícies, de totes les bretolades que contra la República maquinin la gent de dretes, els cacics d'ahir que volen seguir essent cacics avui. Cal no silenciar l'obra criminal d'aquesta gent, cal donar-hi una publicitat aterrador.

Les pàgines de LA CAMPANA DE GRÀCIA estaran obertes a totes les vostres veus de protesta. Contra el propietari feudal, contra el capellà facciós, contra l'inoble cacic, llanceu la vostra veu acusadora i justiciera.

Subscriuiu-vos a
Ràdio Barcelona
Casp, 12 • BARCELONA

INFORMACIONS PINTORESQUES

La crisi a Barcelona

No cal dir que la notícia de la crisi va caure a Barcelona amb un espetec insospitat. No direm com una bomba, perquè ja estem avesats a sentir-ne petar cada dia i veritablement no ens fan fred ni calor.

Es el cas, però, que va produir una impressió molt forta i que la gent no se'n sabia avenir.

Els uns—sortosament la majoria—feien cara de pomes agres perquè temien que la caiguda del Govern Azaña pogués perjudicar els interessos de Catalunya, precisament quan s'estava efectuant el traspàs de serveis: i els altres—entre aquests cal contar-hi els lerrouxistes i la gent de sacristia—es fregaven les mans de gust perquè consideraven que havia arribat la seva

Els lerrouxistes principalment, no amagaven la seva satisfacció que els queia barres avall. Ja es veien al sarró la Presidència del Consell, quatre o cinc carteres, Subsecretaries, Direccions Generals, Governos Civils i tota mena de canongies que els havien de permetre lliurar-se a un berenar de negres sense precedents.

Aquella nit del divendres, quan tot just se sabia que el President de la República començava les consultes i no es podia encara vessllumar la solució de la crisi, els radicals de Barcelona varen tenir uns somnis fantàstics.

El que primer va passar per llur imaginació, fou la llista del nou Govern que si fa o no fa, venia a ésser aquesta:

Presidència, Lerroux; Governació, Guerra del Rio; Finances, Alba; Guerra, Sanjurjo; Marina, Vinaixa; Justícia, Emilià Iglesias; Agricultura, Gil Robles; Estat, Montaner; Instrucció Pública, Pic i Pon, i Obres Públiques, Joan Marc.

El bon lerrouxista ja es veia tots aquests senyors vestits amb una cascaca llampant, tota plena de galons d'or com els ministres de la Monarquia o els criats de casa bona, anant primer a Palau a «jurar» el càrrec i després escampant-se per les Fraternitats i centres radicals a fer el cigaló amb els correligionaris, portant les butxaques plenes de credencials perquè tothom pogués triar sense necessitat d'entendre's amb intermediaris de cap mena.

En Jesús Ulled es va veure convertit en Ambaixador al Vaticà; en Serraclara, President del Tribunal Suprem; en Batalla, Director General d'Agricultura; en Rocha, President del Tribunal de Garanties; en Carballo, governador de Canàries; en Polo, Introducador d'Ambaixadors; en Domènec, representant d'Espanya a l'Obra Pia de Jerusalem; en Rufasta, Director General dels Registres; en

Ciudad, Comissari del Port Franc; en Calderon Fonte, Subsecretari de la Presidència; en Pintado, Director General del Deute; en Ruiz Porlau, governador de Cuenca; en Giralt, Subsecretari de Finances; en Pic Salaric, Cap de Cerimonial de la Presidència del Consell; en Griso, Director General de Presons; en Paquito Aldaz, governador de Sevilla; en Matutano, Ambaixador a Berlin, i en Rodríguez Soriano, Administrador de la Ciutat Universitària.

Tots ells i molts d'altres que no anomenem per la senzilla raó de que no ens dona la gana, van passar una nit meravellosa fent-se la il·lusió que tot allò era la pura realitat.

Els de la Lliga varen contentar-se en somniar que pujava en Royo Villanova i que el seu primer acte de govern consistia en tirar a terra l'Estatut de Catalunya, fusellar a Montjuïc en Macià, Companys i altres homes dirigents de l'Esquerra, dissoldre el Parlament i nomenar una mena de Comissió Gestora formada pels senyors Cambó, Ventosa i Calvell, Abadal i Duran i Ventosa.

Carrasco Formiguera i altres companys de la «Unió Democràtica de Catalunya», somniaren un vol de ganes que tornaven vestides de jesuïta i que s'apoderaven altra volta de l'edifici del carrer de Casp.

Paciència, Marc, aquesta vegada no ha pogut ésser.

Capellans i monges, tingueren un somni dolç, dolç... com si fessin pecats d'aquells que Nostre Senyor aconsellava quan deia: «Creixeu i multipliqueu-vos». Ells ja es veien l'Azaña i restants companys de ministeri a l'infern cremant com si fossin de teia, junt amb tot el projecte de Congregacions Religioses, i en lloc seu un govern presidit per Lerroux, que els beneïa d'una manera patriarcal.

Però tot això no va durar més que una nit: fou el somni d'una nit gairebé d'estiu que es va esfumar ben aviat.

L'endemà, en assabentar-se que Besteiro havia rebut l'encàrrec de formar govern, varen quedar-se tots amb un pam de nas, però encara no perderen del tot la confiança.

En saber que Besteiro no formava, però que anava a intentar-ho Indalecio Prieto, ja varen renegar com uns oriols i en conèixer per últim la resolució definitiva que retornava el Poder a mans de l'Azaña, ja no tingueren aturador.

La desesperació d'Espronceda al costat de la que pateixen encara els nostres adversaris, és una poesia mística.

Déu els faci bons i els dongui la necessària resignació.

ALBERT REUS

REPICS La caricatura a l'estranger

NO HA SERVIT DE RES

Aquests dies, els de «La Publicitat» han fet tota mena d'esforços per tal de fer passar l'Amadeu Hurtado com a personatge.

Només han convençut una sola persona.

O sigui, el propi don Amadeo. El poble, ja sap de què va...

DE L'AMOR

Es parlava, als passadissos del Parlament, de coses d'amor. (A la *qüenta*, hi ha un diputat jove que està enecat per una viudeta...)

—Solament una altra dona, deia un de la Lliga, pot guarir a l'home les ferides fetes per una dona.

—Digueu, doncs, — digué en S... — que el remei és pitjor que la malaltia!

AL-LUSIO A LA LLAUNA

En Ferran de Sagarra ha pres possessió d'una Tinència d'Alcaldia.

Com el dia de *multes* els deixi anar un discurs d'aquells que gasta, s'han acabat les infraccions al seu districte!

L'IDEAL

Es parla d'una xicota propagandista de dretes:

—Es una noia que no es casarà fins que trobi el seu ideal—digué un que la coneixia...

En Vidal i Guardiola hi va afegir aquest comentari:

—El seu ideal és un home que la demani per casar-se.

LA CUINA I LA POLITICA

Ja sabem per què l'Agulló, el vell Pol de «La Veu» és mestre en engiponar *guirns* electorals.

El senyor Pol és autor d'un llibre de cuina, que constitueix el seu més llegítim orgull.

I deixa, l'electorer màxim de la Lliga, totes les combinacions i conxorxes, davant de l'èxit d'un sofregit de ceba, sortit de les seves mans.

Tot queda explicat.

ALEGRIA DEL MATRIMONI

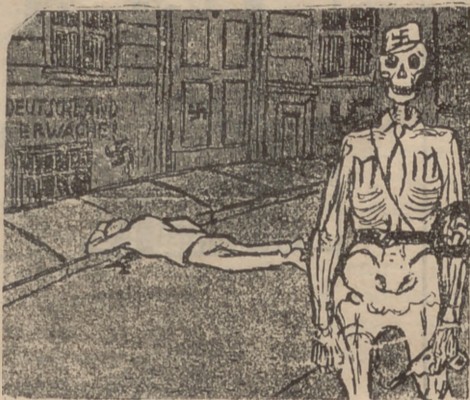
Una frase d'en Pujols:

—Els casats només tenen una alegria. És la d'assistir a la boda d'un company.

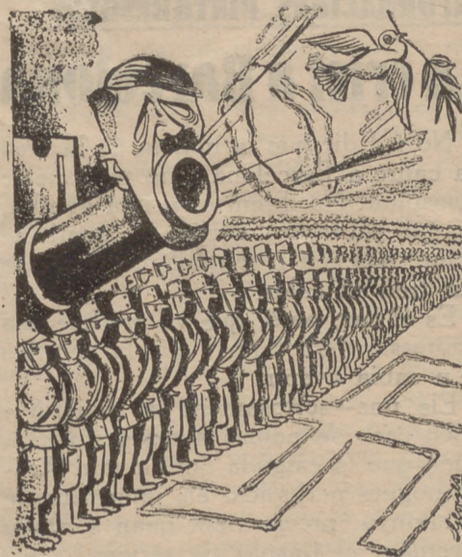
L'ESPARDENYA D'EN PIC

En Pic i Pon, alabant-se dels seus orígens, deia un dia, amb aquell castellà que gasta per tot dia:

—Yo, cuando comencé, llevaba un par de alpargatas. Y miren lo que son las cosas. Ahora, mal me está el decirlo, tengo tres millones...

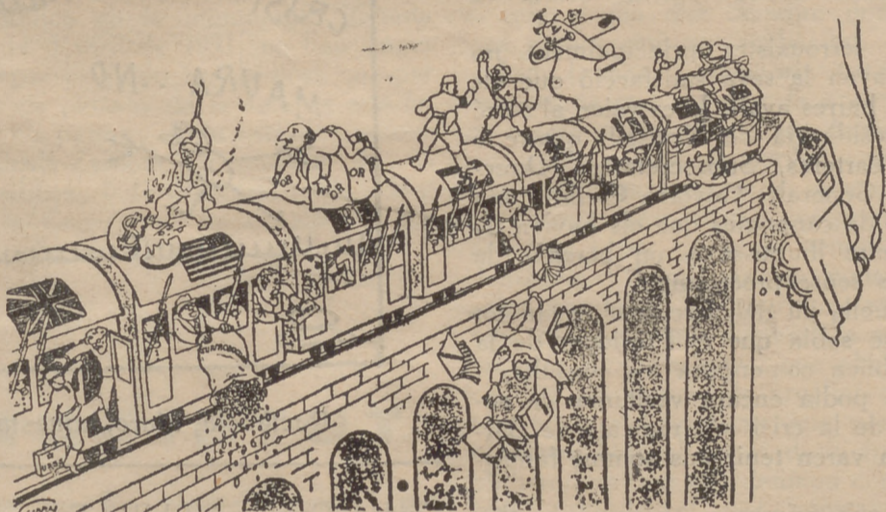

“Monde” de París.

La pau hitleriana

“The Nation” de New-York.

La situació mundial: Ningú no es preocupa de per on va la màquina.

(“Le Rire” de París)

La vida en doina

De com el casament de l'ex-hercu escampa, ha estat a punt d'anar en orris

Diuen de Lausana, per telegrafia excessivament carregada de fils, com certes mongetes tendres, que fa pocs dies un periodista fueginès va inter-

En sentir això, el senyor Mas Yebra, ingènuament, va replicar-li:

—¿I què en fa, don Juan, de tres milions d'espardenyes?

EL SENYOR RAHOLA ES QUEIXA

El senyor Rahola està indignat.

—El President de la República va consultar el senyor Hurtado, com a cap d'una minoria de tres diputats. ¿per què no va cridar el senyor Abadal, que també és cap d'una minoria de tres?

El senyor Serra Moret—que també és cap d'altres tres diputats—li donava la raó.

rogar, al Baleari on resideix, l'ex-príncep d'Astúries.

En parlar-li de la qüestió dels seus drets, a la Corona d'Espanya—drets molt doblegats—el jove ex-difunt va recordar aquella frase de don Simplicio de «La Pata de Cabra» i va dir:

«Puesto que doña Inés no me quiere, renuncio generosamente a su mano».

El xicot, naturalment, parlava en metàfora. Però la seva delicada perla antillana que va entrar en aquell instant precís, va oir les darreres paraules. Va interpretar-les malament i va caure en basca; atacada d'un deliri que la feia repetir amb aquell deix, tan dolç, de les cubanes.

«Las ilusiones perdidas, hojas son, ay, desprendidas... etc., etc.».

Va costar molt de treure la noia del seu malentès. Finalment hom ho aconseguí. I avui, els dos enamorats, es passen hores i hores cantant a dins, tot remenant les il·lustres anques, allò de: «La galvana es una cosa muy antigua»...

El casament està si cau o no cau. No es convida particularment.

VISITIN ELS APARADORS

CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

Gran Basar de Sastreria i Camiseria
Sistema Nord-Americà

CIUTADANS:

Si voleu vestir ben elegants i amb pocs diners aneu a can BASTIDA. Som els creadors i continuadors del Basar de modern estil adaptant totes les creacions de l'art del vestir i sempre amb preus incompatibles per qui usi normes de bona fe comercial. Cert es que la CASA BASTIDA amb competències i sense sempre va endavant i ara més que mai després d'un balanç amb gran superavit LIQUIDEM totes les existències a qualsevol preu per així fer el renovament i donar treball durant la calma als nostres obrers.

100.000 Trajos des de 25 pessetes
100.000 Pantalons des de 5 "

Gran Stock de Plomes, Gabardines, Trinxeres, Checos impermeables i tota mena de prenes modernes de gran estil des de 10 pessetes.

100.000 Mitjons gran fantasia des de	0'75 ptes.
100.000 Corbates seda des de	0'95 "
100.000 Camises tots els estils des de	3'95 "
100.000 Calçotets des de	1'95 "
100.000 Païames des de	4'95 "

Tenim muntada una secció ràpida per la Sastreria i Camiseria que ens permet lliurar els encàrrecs a les quatre hores amb assortit de gèneres de tots els preus.

CASA DE CARITAT DE BARCELONA

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA DE LA CARITAT, Carrer de Torres Amat, núm. 8; Telèfons 16524, 16525 i 16526.

Subcentrals: Carrer del Clot, núm. 71; Telèfon 50641. Carrer Creu Coberta, núm. 91; Telèfon 73361

Sucursals: Carrer de Sant Andreu, número 221; Telèfon 51051. Plaça del Centre (Sans), núm. 4; Telèfon 33471. Passeig del Triomf, núm. 17; Telèfon núm. 52012. Carrer de Sarrià, núm. 72; Telèfon 73632.

Badalona: Carrer Reial, núm. 110; Telèfon 87 B. Carrer de Fermí Galan (S. Adrià), 26; Telèfon 248.

Hospitalet: Central: Laureà Miró, núm. 60; Telèfon 23 H. Sucursals: Pi i Margall, número 90; Tel. 31226. Progrés (Coll Blanc), núm. 58; Telèfon 31227.

Santa Coloma de Gramenet: Carrer d'Anselm Clavé, número 13.

PERE BADOSA

ORTOPÈDIC

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
excepte dies festius)

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

Després de la crisi

—No t'apuris, Miquelet, que encara que tu te'n vaguis jo em quedo i faré feina per tots dos!